

حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات خلق الساعه

(موضوع مواد ۲۴ و ۳۰ قانون
بهبود مستمر محیط کسب و کار)

دوره

دکتر فرهاد بیات

مؤلف و مدرس حقوق کسب و کار

@farhadbayat14
www.farhadbayat.com

۲۰ آبان ۱۴۰۲

حقوق فعالان اقتصادی در مواجهه با مقررات خلق الساعه

(موضوع مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار)

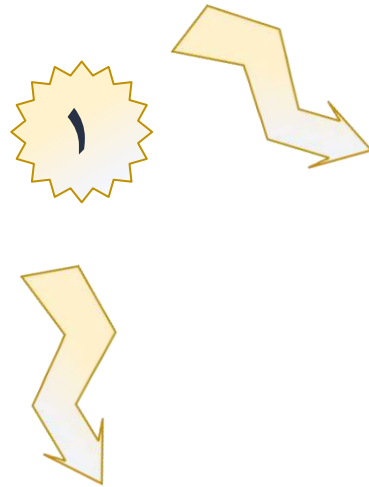
سرفصل موضوعات

- اول** حق آگاهی و دسترسی به قوانین و مقررات
- دوم** حق آگاهی از قوانین و مقررات معتبر از نامعتبر
- سوم** حق ارائه پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار
- چهارم** حق استعلام و تقاضای رفع ابهام از مقررات
- پنجم** حق مشارکت در تدوین قوانین و مقررات
- ششم** حق آگاهی از پیش نویس مقررات قبل از تصویب
- هفتم** حق لازم الاجرا ندانستن مقررات بارگذاری نشده در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار
- هشتم** حق محفوظ ماندن حقوق مکتسبه شهروندان در برابر مقررات جدید
- نهم** حق داشتن مهلت مقتضی جهت رعایت مقرره بعد از انتشار
- دهم** حق تقاضای ابطال مقررات خلاف قانون یا متوقف کردن اجرای آنها

اول

حق آگاهی و دسترسی به قوانین و مقررات

ماده (۵) قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب ۱۳۸۷

ماده ۵ - مؤسسات عمومی مکلفند اطلاعات موضوع این قانون را در حداقل زمان ممکن و بدون تبعیض در دسترسی مردم قرار دهند.

تبصره - اطلاعاتی که متضمن حق و تکلیف برای مردم است باید علاوه بر موارد قانونی موجود از طریق انتشار و اعلان عمومی و رسانه‌های همگانی به آگاهی مردم برسد.

ماده (۱۱) قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب ۱۳۸۷

ماه ۱۱- مصوبه و تصمیمی که موجد حق یا تکلیف عمومی است قابل طبقه بندی به عنوان اسرار دولتی نمی‌باشد و انتشار آنها الزامی خواهد بود.

محل انتشار

انتشار در پایگاه رسمی خود
 انتشار در روزنامه رسمی
 انتشار در پایگاه اطلاع رسانی قوانین و
 مقررات کشور Dotic.ir
 انتشار در وسایل ارتباطی روز

ماده ۱۱ قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات

ماده ۳ شیوه نامه انتشار اطلاعات متضمن حق و تکلیف

ماده (۳) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد (مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۹) (قانون دائمی نمودن قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد (مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۶))

دستگاه‌های مشمول بندهای «الف»، «ب» و «ج» ماده (۲) این قانون و مدیران و مسئولان آنها مکلفند:

الف) کلیه قوانین و مقررات اعم از تصویب‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، رویه‌ها، تصمیمات مرتبط با حقوق شهروندی نظیر فرایندهای کاری و زمان‌بندی انجام کارها، استانداردها، معیار و شاخص‌های مورد عمل، مأموریت‌ها، شرح وظایف دستگاه‌ها و واحدهای مربوط، همچنین مراحل مختلف اخذ مجوزها، موافقت‌های اصولی، مفاسد حساب‌ها، تسهیلات اعطایی، نقشه‌های تفصیلی شهرها و جداول میزان تراکم و سطح اشتغال در پروانه‌های ساختمانی و محاسبات مربوط به مالیات‌ها، عوارض و حقوق دولت، مراحل مربوط به واردات و صادرات کالا را باید در دیدارگاه‌های الکترونیک به اطلاع عموم برسانند.

ایجاد دیدارگاه‌های الکترونیک مانع از بهره‌برداری روش‌های مناسب دیگر برای اطلاع رسانی به هنگام و ضروری مراجعین نیست.

تبصره (الحاقی ۱۴۰۲/۰۲/۱۰) ماده ۱۲۰ قانون دیوان عدالت اداری

۳

تبصره (الحاقی ۱۴۰۲/۰۲/۱۰) ماده ۱۲۰ قانون دیوان عدالت اداری: دستگاه‌های اجرائی موضوع ماده (۱۲) این قانون مکلفند با حفظ محرمانگی طبق قوانین و مقررات مربوط یک نسخه از مصوبات، آیین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های خود را ظرف یک ماه پس از وضع یا صدور، در پایگاه الکترونیکی دیوان قرار دهند. خودداری از اجرای این تکلیف از سوی دستگاه‌های مذکور، تخلف اداری محسوب می‌شود.

دوم

حق آگاهی از قوانین و مقررات معتبر از نامعتبر

بند ج تبصره ماده ۳ قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور ۱۳۸۹:

کلیه دستگاه‌های موضوع مواد (۵) و (۱۱۷) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و قوه قضائیه به استثناء مراجع مذکور در تبصره ماده (۲) این قانون موظفند اقدامات زیر را درخصوص تنقیح قوانین و مقررات انجام دهند:

...

ج- با همکاری معاونت حقوقی ریاست جمهوری تا پایان اسفند ۱۳۹۰ کلیه تصویب‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و به طور کلی مقررات مربوط به خود را تنقیح نمایند و با شناسایی موارد نسخ صریح، آنها را از مجموعه مقررات حذف و موارد نسخ ضمنی، زائد، متروک و موضوع منتفی شده را مشخص و برای تنقیح به مراجع تصویب‌کننده ارسال کنند.

qavanin.ir

سازمان ملی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران
Laws and Regulations Portal of Islamic Republic of Iran

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی
Regulatory Organization of Communications and Information Technology

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی

تصویر	موضوع	تاریخ تصویب
قوانین و مقررات مرتبطه	اطلاعات تفصیلی	

وضعیت های تنقیحی

- ماده ۱۱
- ماده ۳۰
- ماده ۳۶
- ماده ۴۱ تبصره ۱
- ماده ۴۱ تبصره ۲
- ماده ۴۱ تبصره ۳
- ماده ۴۱ تبصره ۴

قوانین و مقررات اثرگذار (فرعی)

ردیف	قانون امکنده	تاریخ تصویب	اثرپذیر
۲	قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۳۹۲/۰۲/۰۱	
۳	قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور	۱۳۹۵/۱۱/۱۰	
۴	قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار	۱۴۰۰/۱۲/۲۴	

قوانین و مقررات اثرپذیر (اصلی)

ردیف	قانون امکنده	تاریخ تصویب
۲	قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران [اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران)]	۱۳۸۷/۱۲/۱۵
۶	قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰)	۱۳۸۹/۱۰/۱۵

سوم

حق ارائه پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات
در جهت بهبود محیط کسب و کار

ماده ۱۱ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

الف_ پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات اعم از آیین نامه، بخشنامه، دستورالعمل، شیوه نامه یا رویه اجرائی در جهت بهبود محیط کسب و کار در ایران به مسؤولان مربوطه بر اساس گزارش تهیه شده از سوی دبیرخانه این شورا [شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی]

ج - پیگیری گزارش اتاقها درباره امتیازات موجود در قوانین و مقررات و رویه ها برای بنگاههای با مالکیت غیر از بخشهای خصوصی و تعاونی و زمینه سازی برای حذف یا تعمیم این امتیازات به منظور اجرای کامل و مؤثر ماده (۸) قانون اصل (۴۴)

چ - ارائه پیشنهاد در مورد قراردادهای دستگامهای اجرائی با فعالان اقتصادی بخشهای خصوصی و تعاونی به منظور ایجاد تراضی و منع تحمیل شرایط ناعادلانه به طرف مقابل در این قراردادها

ماده ۱۲ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

تشکل‌های اقتصادی سراسری می‌توانند درخواست‌های خود را برای اصلاح قوانین، مقررات، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و رویه‌های اجرائی محل کسب و کار، به همراه استدلال فنی و حقوقی مربوطه به دبیرخانه شورای گفت و گو ارسال و درخواست خود را پیگیری کنند. در صورت مخالفت شورای گفت و گو با درخواست ارسال شده، دبیرخانه شورا موظف است دلایل مخالفت با درخواست مربوطه را به طور کتبی به تشکل ذی ربط اطلاع دهد.

چهارم

حق استعمال و تقاضای رفع ابهام از مقررات

ماده ۱۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

ماده ۱۴ - به منظور تعامل مستمر با فعالان اقتصادی اعم از کارفرمایی و کارگری و تلاش برای حل مشکلات آنان و ارائه پیشنهاد برای اصلاح قوانین، مقررات، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و رویه‌های اجرائی به شورای گفت و گو، وزراء و رؤسای دستگاه‌های اجرائی و قضائی مرتبط با محیط کسب و کار و رؤساء و مدیران کل این دستگاه‌ها در مراکز استان‌ها موظفند یکی از معاونان خود را به عنوان مسؤول بهبود محیط کسب و کار تعیین و معرفی نمایند.

تبصره - تشخیص دستگاه‌های اجرائی مرتبط با محیط کسب و کار برعهده وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

ماده ۱۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

ماده ۱۵ - کلیه دستگاه‌های اجرائی مرتبط با محیط کسب و کار همچنین سازمان‌ها و ادارات کل آنها در مراکز استان‌ها موظفند به سؤالات نمایندگان تشکل‌ها و فعالان اقتصادی پاسخ دهند و مطالبات و شکایات آنها را بررسی نمایند.

پنجم

حق مشارکت در تدوین قوانین و مقررات

ماده (۹۱) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸

به منظور تأمین شرایط هرچه مساعدتر برای مشارکت و مسؤولیت‌پذیری بخش غیردولتی در فعالیتهای اقتصادی:

الف - کلیه کمیسیونهای مجلس شورای اسلامی می‌توانند در بررسی لوایح و طرحهای اقتصادی نظر مشورتی فعالان اقتصادی را کسب و مورد استفاده قرار دهند.

ب - کلیه کمیسیونها، هیأتها، شوراها و ستادهای تصمیم‌گیری در دولت مجازند در تصمیمات اقتصادی خود، نظر فعالان اقتصادی را جویا شده و مورد توجه قرار دهند.

ماده ۱۴۳ (اصلاحی ۱۳۹۴/۱۱/۴) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

۲

ماده ۱۴۳ - کمیسیون اصلی **موظف است** در رسیدگی به طرحها و لوایح از وزرا و یا بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی مرتبط با موضوع، مرکز پژوهش‌ها، دیوان محاسبات، نمایندگان کمیسیون‌های فرعی و نمایندگانی که در موعد مقرر پیشنهاد خود را ارائه نموده‌اند و عنداللزوم نماینده بخش خصوصی اعم از اتاق‌های: بازرگانی و صنایع و معادن، کشاورزی، تعاون، اصناف، تشکل‌های کارگری، انجمن‌ها و اتحادیه‌ها و مجامع صنفی، صنعتی، معدنی و کشاورزی حسب مورد دعوت نمایند و پس از رسیدگی گزارش خود را در مهلت مقرر به هیأت رئیسه مجلس تقدیم کند.

مواد ۲ و ۳ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

۳

ماده ۲- دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب و کار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین نامه ها، نظر کتبی اتاقها و آن دسته از تشکلهای ذی ربطی که عضو اتاقها نیستند، اعم از کارفرمایی و کارگری را درخواست و بررسی کند و هرگاه لازم دید آنان را به جلسات تصمیم گیری دعوت نماید. تبصره - مهلت اجرای حکم بند (ب) ماده (۹۱) قانون اصل (۴۴) درمورد شرکت دادن اتاقها در شوراهای تصمیم گیری برای دولت، شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون است.

ماده ۳- دستگاههای اجرائی مکلفند هنگام تدوین یا اصلاح مقررات، بخشنامهها و رویههای اجرائی، نظر تشکلهای اقتصادی ذی ربط را استعلام کنند و مورد توجه قرار دهند.

ماده (۲) آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار

۴

ماده ۲- دستگاه های اجرایی مکلفند در تدوین یا اصلاح مقررات و رویه های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار نظر اتاق ها و تشکل های کارفرمایی و کارگری که عضو اتاق ها نیستند و سایر تشکل های اقتصادی ذی ربط را اخذ و مورد توجه قرار دهند و در صورت لزوم، از آنها برای شرکت در جلسات دعوت کنند. در مواردی که دستگاه اجرایی، تصویب مقررہ ای را به مراجع ذی صلاح پیشنهاد می نماید، مکلف است پیشنهاد خود به همراه اطلاعاتی از قبیل اسناد پشتیبان، قوانین و مقررات مرتبط، آثار وضع مصوبه جدید بر مقررات، پیشین نظرات دریافتی از تشکل های اقتصادی ذی ربط و گزارش توجیهی پذیرش یا رد آنها را در قالب دستورالعمل ابلاغی توسط معاونت حقوقی رییس جمهور به مراجع تصمیم گیرنده ارسال نماید.

بخشنامه شماره ۱۳۱۹۳۲ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۵ معاون حقوقی
رییس جمهور در اجرای مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر
محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶

در اجرای مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر کسب و کار مصوب ۱۳۹۰/ ۱۱/ ۱۶ مجلس شورای اسلامی، مبنی بر لزوم بهره گیری از نظرات تشکل های اقتصادی غیردولتی نظیر اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و تشکل های کارفرمایی و کارگری (که عضو اتاق ها نیستند)، تمامی دستگاه های اجرایی مکلفند؛

۱ - در تدوین با اصلاح مقررات و رویه های اجرایی مرتبط با کسب و کار نظر اتاق ها و سایر تشکل های اقتصادی ذی ربط را اخذ و مورد توجه قرار دهند و عندالاقضاء از نماینده آنها برای شرکت در جلسات دعوت کنند.

۲ - در راستای تضمین اجرای مواد فوق الذکر، لازم است به همراه پیشنهاد مقررات و رویه ها، نظرات دریافتی از تشکل های ذی ربط و گزارش توجیهی پذیرش یا رد آن ها، به مرجع تصمیم گیرنده ارسال گردد.

معاون حقوق رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

شماره ۱۴۱۹۴۴
تاریخ ۲۵ مرداد ۱۴۰۰
پست

برگشت

بخشنامه به کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداری‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی

در اجرای مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی، مبنی بر لزوم بهره‌گیری از نظرات تشکل‌های اقتصادی غیردولتی نظیر اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، تعاون ایران و تشکل‌های کارفرمایی و کارگری (که عضو اتاق‌ها نیستند)، تمامی دستگاه‌های اجرایی مکلفند:

۱- در تدوین یا اصلاح مقررات و رویه‌های اجرایی مرتبط با کسب و کار نظر اتاق‌ها و سایر تشکل‌های اقتصادی ذی‌ربط را اخذ و مورد توجه قرار دهند و عندالاجتضاء از نماینده آنها برای شرکت در جلسات دعوت کنند.

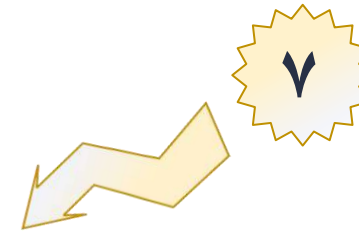
۲- در راستای تضمین اجرای مواد فوق‌الذکر، لازم است به همراه پیشنهاد مقررات و رویه‌ها، نظرات دریافتی از تشکل‌های ذی‌ربط و گزارش توجیهی پذیرش یا رد آنها، به مرجع تصمیم‌گیرنده ارسال گردد.

رونوشت:

شماره کل حوزه معاونت - ۱۳۹۰/۱۱/۳۸

نامه راجع به نظرخواهی از اصناف

برستی

جناب آقای تمینی
ریس محترم اتاق اصناف ایران

با سلام و احترام:

بزرگت به نامه شماره ۷/۶/۶۱۵۸ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۹ راجع به «زوم بهره‌گیری از تفرات اتاق اصناف ایران به عنوان متولی بخش تشکل‌های صنفی در راستای اجرای بخشنامه معاین محترم حقوقی رییس جمهور به شماره ۱۳۱۹۳۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۲۵»، نامه مورد اشاره به استحضار معاین محترم حقوقی رییس جمهور رسید.

پی‌نوشت فرمودند:

«شایسته است دستگاه‌های اجرایی هنگام تدوین و اصلاح مقررات، آیین‌نامه‌ها و رویه‌های اجرایی که مربوط به اصناف باشند، نظر اتاق اصناف ایران را استعلام کرده و مورد توجه قرار دهند و عند-الاجتماع از نماینده اتاق اصناف ایران برای حضور در جلسات دعوت نمایند».

علی سیف‌اللهی مقدم
مدیرکل حوزه معاونت حقوقی

رونوشت:

- جناب آقای مهندس صالحی، رییس محترم اتاق بزرگانی، صنایع، مواد و کشاورزی ایران، جهت استحضار
- معاون محترم هماهنگی و برنامه‌ریزی امور حقوقی دستگاه‌های اجرایی، جهت استحضار
- کمیته حقوقی حمایت از کسب رگلو/۲۵۲۲۶۶

نشم

حق آگاهی از پیش نویس مقررات قبل از تصویب

ماده ۳۰ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۲۴) قانون بهبود محیط کسب و کار

دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ مکلفند پیش‌نویس آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه خود را یک هفته قبل از صدور، در تارنمای (سایت) خود به اطلاع عموم و فعالان اقتصادی برسانند تا فرصت لازم برای اعلام نظرات عموم یا فعالان اقتصادی و تشکل‌ها وجود داشته باشد.

آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار مصوب ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ هیات وزیران

۳

ماده ۳- دستگاه های اجرایی مکلفند، پیش نویس مقررات خود را مطابق دستور العمل موضوع ماده (۲) این آیین نامه یک هفته قبل از صدور در تارنمای (سایت) خود به اطلاع عموم و فعالان اقتصادی برسانند تا فرصت لازم برای اعلام نظرات عموم یا فعالان اقتصادی و تشکل ها وجود داشته باشد اجرای تکلیف موضوع این ماده ساقط کننده تکالیف دستگاه اجرایی مقرر در ماده (۲) این آیین نامه نیست.

تبصره - دستگاه های اجرایی مکلفند ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، نشانی دقیق تارنمای خود جهت اجرای این ماده را به معاونت حقوقی رییس جمهور اعلام کنند تا در پایگاه منتشر گردد.

هفتم

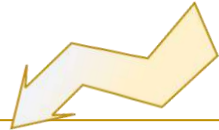
حق لازم الاجرا ندانستن مقررات بارگذاری نشده
در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با
محیط کسب و کار

ماده ۳۰ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۲/۲۴) قانون بهبود محیط کسب و کار

دستگاه‌های اجرایی مکلفند هرگونه آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقررہ خود را بلافاصله در پایگاه مذکور ثبت نمایند و به اطلاع عموم برسانند. یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، مقررات تنها در صورت ثبت در پایگاه موضوع این ماده نافذ می‌باشد.

آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار مصوب ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ هیات وزیران

ماده ۶- از تاریخ ۱۴۰۲/۲/۲۸ لازم الاجرا شدن مقررات منوط به ثبت و انتشار آنها در پایگاه است.
تبصره - مقررات موجد حق یا تکلیف عمومی قابل طبقه بندی به عنوان اسرار دولتی نیست و ثبت و انتشار آنها در پایگاه الزامی است.

پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات کسب و کار | تصویب نامه های تنقیحی هیأت وزیران | قوانین و مقررات کاربردی

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
ت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات

سازمان ملی قوانین مقررات جمهوری اسلامی ایران

پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات کسب و کار

عنوان متن قانون مقررہ رأی نظر

جدید جستجو بیشتر

qavanin.ir

هشتم

حق محفوظ ماندن حقوق مکتسبه شهروندان در برابر مقررات جدید

آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار مصوب ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ هیات وزیران

تبصره ۲ ماده ۷- دستگاه های اجرایی نمی توانند اجرایی شدن احکامی از مقررہ را که موجد تکلیف برای شهروندان است و یا حقی از آنها زایل می نماید را به تاریخی پیش از انتشار مقررہ در پایگاه تسری دهند. رعایت حقوق مکتسبه شهروندان در هر حال، الزامی است.

عدم امکان عطف به ماسبق کردن مقررہ

(ماده ۴ قانون مدنی و آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری به شماره ۳۸۰ مورخ ۱۳۹۶/۴/۲۷ و ۷۸۴ مورخ ۱۳۹۴/۶/۲۴)

۲

ماده ۴- اثر قانون نسبت به آتیه است و قانون نسبت به ما قبل خود اثر ندارد مگر اینکه در قانون، مقررات خاصی نسبت به این موضوع اتخاذ شده باشد.

منظور از «قانون» در قسمت اخیر ماده ۴، قانون به معنای «خاص» است؛ به عبارت دیگر تسری اثر مصوبه به گذشته صرفاً از اختیارات قوه مقننه است و مقامات اداری، حتی در مقام وضع مصوبه نیز مجاز نیستند برای تصمیمات و مصوبات خود اثر قهقرایی در نظر بگیرند؛ در غیر این صورت چنین مصوبه‌ای به واسطه مغایرت با قانون توسط دیوان عدالت اداری تا حد مغایرت قابل ابطال است. (رای ۳۸۰- ۱۳۹۶/۴/۲۷ هیات عمومی دیوان عدالت اداری)

شماره ۴ ماده ۴ کتاب شرح جامع قانون مدنی، تالیف فرهاد بیات

نهم

حق داشتن مهلت مقتضی جهت رعایت مقرره
بعد از انتشار

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰

ماده ۲۴ - دولت و دستگاه‌های اجرایی مکلفند به منظور شفاف‌سازی سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی و ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری، هرگونه تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اقتصادی را در زمان مقتضی قبل از اجرا، از طریق رسانه‌های گروهی به اطلاع عموم برسانند.

آیین نامه لزوم ثبت و اطلاع رسانی مقررات در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار مصوب ۱۴۰۲/۰۱/۳۰ هیات وزیران

۲

تبصره ۱ ماده ۷- در مواردی که اجرای مقرره بنا به ملاحظات اقتصادی از جمله ایجاد امنیت سرمایه گذاری اقتضای اعطای مهلتی بیش از (۱۵) روز را دارد دستگاه اجرایی مکلف است با رعایت ماده (۲۴)، قانون مهلت بیشتری را برای لازم الاجرا شدن مقرره در نظر گیرد.

بخشنامه به کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی،

استانداردی‌ها و سایر دستگاه‌های اجرایی

۳

بخشنامه شماره ۸۵۲۳۰-۱۴۰۱/۵/۲۲ معاون حقوقی رییس جمهور در خصوص افزایش ثبات، امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری و اطلاع‌رسانی موثر مقررات مرتبط با محیط کسب و کار و درج آنها در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار معاونت حقوقی رییس جمهور

در اجرای مواد (۲۴) و (۳۰) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی با الحقات بعدی آن، مبنی بر ضرورت افزایش ثبات، امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری و همچنین اطلاع‌رسانی موثر مقررات مرتبط با محیط کسب و کار، کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند:

۱- از تغییر ناگهانی و بدون اطلاع‌رسانی قبلی مقررات و رویه‌های اقتصادی، برخلاف ماده (۲۴) قانون مذکور خودداری نمایند.

۲- هرگونه تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اقتصادی را در زمان مقتضی قبل از اجرا، به صورت شفاف از طریق رسانه‌های گروهی و تشکل‌های اقتصادی ذی‌ربط، به اطلاع عموم برسانند.

۳- پیش‌نویس آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه خود را یک هفته قبل از صدور، از طریق بارگذاری در تارنمای (سایت) خود به اطلاع عموم و فعالان اقتصادی برسانند تا فرصت لازم برای اعلام نظرات عموم یا فعالان اقتصادی و تشکلهای وجود داشته باشد.

۴- هرگونه آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقرره خود مرتبط با محیط کسب و کار را بلافاصله در "پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار" معاونت حقوقی رییس جمهور ثبت نمایند و به اطلاع عموم برسانند. با توجه به ذیل ماده ۳۰ قانون فوق‌الذکر، که در تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۸ لازم‌الاجرا شده است، مقررات مرتبط با محیط کسب و کار پس از یک سال از تاریخ مذکور تنها در صورت ثبت در پایگاه موضوع این ماده نفاذ می‌شود.

دهم

حق تقاضای ابطال مقررات خلاف قانون یا
متوقف کردن اجرای آنها

اصل ۱۷۳ قانون اساسی

به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدها یا آیین‌نامه‌های دولتی و احقاق حقوق آنها، دیوانی به نام «دیوان عدالت اداری» زیر نظر رئیس قوه قضاییه تاسیس می‌گردد. حدود اختیارات و نحوه عمل این دیوان را قانون تعیین می‌کند.

حقوق کسب و کار

با تشکر از توجه شما